

Agyonütött idő

(Öreg halász jelige.)

Járvány? Karantén? Novella? - Ki más jutna eszünkbe e szavakról, mint Boccaccio? Hasonló szituáció ide vagy oda, a nagy név árnyékában nem volt könnyű rászánni magam az írásra. Mégis nekiveselkedtem, hátha érdekel valakit, hogy többféle lehetőség közül választva, mivel ütötte agyon önkéntes rabságának idejét egy hetvenöt éves nyugdíjas, a természet nyugalmaiban keresve menedéket, az epidémia elhúzódott ideje alatt?

Márciusban jutottak el hozzám az egyre aggasztóbb hírek a vírus térhódításáról, ezért elhatároztam, keresek egy helyet, ahol csak ritkán fogok emberekkel találkozni. Szerencse, hogy a tél már elköszönt, hiszen "Nyáron egyszerű", amint az egykori filmcím is hirdeti.

Nekem még tűrhetően mozog kezem-lábam és horgászni is tudok (érteni kell ehhez is, mint minden máshoz). Az izgalmak, különleges kalandok területe ez, valahol a költészet, a mesék világa mellett, mindjárt az álmok mögött. Egyre jobban vágytam a természetbe, már-már a tulajdon szobám négy falát sem tudtam elviselni, ezért a jó idő beköszöntével alkalmas helyet kerestem Lórév és Makád határán, a Duna-parton. Jól ismerem ezt a vidéket, itt van eltemetve gyermekkorom. (Ez itt a nosztalgizálás helye.) Ifjúkori barátommal, Elemérrel összeeszkábáltunk egy fűkunyhót, közel a vízhez. Kerítését madárdalból fontuk. Amikor elkészültünk fölrémlett egy régi sláger refrénje: "Rettentő jó dolog a kemping"! Ez ugyan jelen esetben csak "vad". A nagyvárosi nyüzsgésből elszökve szabadon éltünk, egyik napról a másikra. A természet lágy ölén, mint Rousseau Ermenonville-ben. Hetek alatt évtizedeket fiatalodtunk. (Istenem, legalább csak tíz évig maradhatna az ember húsz éves!)

A két község lakóit meghatotta, hogy szűkebb pátriájuk határát választottuk önkéntes száműzetésünk helyszínéül. Néhányan még felismertek bennünket, habár mindkettőnk ábrázatával elbánt már rendesen a múlt idő. Ezek a falusi emberek lokálpatrióták. Őszintén szeretik szülőföldjüket, anélkül, hogy bármit is elvárnának tőle. Szeretik egy parasztházért, ahova születtek, az sem baj, ha vályogból épült. Szeretik a temetőért, ahol felmenőik sötétzöld repkény alatt pihennek, szeretik egy százados kőrisfáért a templomkertben. Tanulhatna tőlük a gőgös városlakó, aki föl van háborodva ha késik néhány percet a pizza-futár vagy elmarad a tűzijáték. Pártfogóink időnként megajándékoztak bennünket egy kis kolbással, szalonnával, miegymással, ne mindig csak halat együnk. (Népi anatómia: a gyomor tartja a szívet.) E helyt bevallom, nekem gyerekkorom óta nagyon smakkol ez a vízparti-tekergő életforma. Minden szabadidőmet ennek szenteltem, míg meg nem házasodtam. De olykor-olykor a felnőttek világában is csavargás-honvágyam volt.

Ezerkilencszázötvennyolc óta látogatom a két község határát. Vigvamunkat azon a helyen állítottuk föl, ahol a Rókás nevű holtág találkozik az élő vízzel. Legtöbbször a Nagy-Dunában horgásztunk, amely a tisztítóművek elkészülte óta csak minimálisan szennyezett. Itt megteremnek az oxigénigényes halak is, mint a süllő, paduc, márna és jászkeszeg. A holtág pontyot, törpeharcsát, csukát ígér. Faun-vidámságú dolog lenne itt a táborozás, ha nem keserítené meg szúnyog miriád az ember életét. Csak az állandóan pislákoló pásztortűz, illetve a rádobott nedves gyomok füstje segít elviselni a vérszívók támadását. Több halat fogtunk mint ami a tábori konyhánkra szükségeltetett, ezért a víz szélétől öt-hat méterre ástunk egy nagyobbacska gödröt, ami kis idő múlva megtelt vízzel (közlekedő edények elve). Ebbe dobáltuk bele a szívósabb halakat (ponty, harcsa), amiket kapástalan napokon megfőztük, megsütöttük. És friss hallal viszonoztuk támogatóinknak a jószívűségét. Ha az ember nyárson süti a halat, célszerű két nyársat előkészítenie. A halon kívül érdemes föltűzni szalonnát is, ami persze a parázs fölött csöpögni kezd, de a zsírcseppeket fölfogjuk a másik nyársra húzott, beirdalt hallal. Így nem lesz száraz a húsa.

Az az igazság, hogy tulajdonképpen sajnálom a halakat, de túl erős bennem az atavisztikus parancs: részt kell vennem szerettei táplálásában. Persze nem csak hallal élünk. Az említett ajándék disznóságokon kívül gyakran került a bográcsba paprikás krumpli és lecsó is. (A lórévi

bunyevacok rácpörköltnek nevezik.) Nem is akármilyen. A makádi határ legdühösebb zöldpaprikái adtak randevút egymásnak veterán rézkondérunkban. Persze paradicsom is jutott bele, ami természetes bő levelet bocsátott ki magából, úgyhogy egy valóságos vörös tenger hullámai csapdosták az edény partjait. Ezt az ételt nézni kellett, szagolni kellett, enni kellett és meg kellett veszni a gyönyörűségtől!

Közhely, hogy a nyár gyorsan elszáll, és amikor tarkák már az erdők, fújják hűvös szellők tarlók aranyát, s rőt levelek sírján szürke ködök sírják hogy elmúlt a nyár, akkor bemutatkozik a Magyarok Istene! Az a legrosszabb, ha a hideghez köd is társul. Az ember összegörnyed a tejföl sűrűségű levegő súlya alatt, amely behatol az orrán, nyakán, pórusain és nyomja, valósággal megdermeszti a tüdőt. Pedig még csak néhány fagyos éjszakát vészeltünk át. Nem volt más választásunk, visszamenekültünk a fővárosba. Itt aztán filantrop létemre is kerülöm az embereket, ami nem könnyű, mert még tart a gombaszazon, és lakhelyemen (Adyliget) tudtommal én vagyok az egyetlen vizsgázott gombaszakértő, ezért kérésre át szoktam nézni közelebbi és távolabbi szomszédaim gyűjtőkosarát.

„Mindenki másképp csinálja” – én így védekeztem az élet kérlelhetetlen ellensége, az elmúlás ellen. Sajnos a járvány nem akar lecsengeni, ezért nehéz helyzetünkben segítsen bennünket „Az öreg halász és a tenger” Santijagojának hitvallása: „Az ember nem arra született, hogy legyőzzék”!